

raadsvoorstel

afdeling
Ruimtelijk beleid en advies

dossiernummer

onderwerp
Groen, groener, Gouda

steller
M. Driehuijs
telefoon
0182-588324

gouda
.. november 2017

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten tot:

1. Het vaststellen van het nieuwe beleidskader voor behoud en eventuele uitbreiding van groen in Gouda, zoals beschreven in de notitie Groen, groener, Gouda met daarin de volgende onderdelen:
 - a. Het opstellen van een bondige Structuurvisie groen, die later wordt opgenomen in de Omgevingsvisie;
 - b. Het verplicht stellen van de aanleg van 15 % (openbaar) groenoppervlakte bij nieuwe planontwikkelingen; de vorm kan variëren afhankelijk van de locatie bij woningbouw of bedrijfsbebouwing;
 - c. Het instellen van een Groenfonds en de daarbij behorende regelgeving;
 - d. Het instellen van een compensatiebijdrage per m² niet aangelegd groen en deze bijdrage te storten in het Groenfonds;
 - e. Het uitwerken van een lijst met locaties waar meer groen mogelijk is, om te beginnen op gemeentelijk eigendom.
2. De motie van 22 februari 2017 voor Groenherstel met de notitie Groen, groener, Gouda als afgehandeld te beschouwen;
3. Het opdragen aan het college van de vervolgacties om het beleid te kunnen uitvoeren.

Toelichting

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

In de evaluatie van het Groenstructuurplan (vastgesteld door het college op 17 januari 2017) is geconstateerd dat de oppervlakte openbaar groen in Gouda is afgenomen. Dit is in tegenspraak met het geformuleerde beleid in het Groenstructuurplan; daarin werd gesteld dat de oppervlakte minimaal gelijk moest blijven. Het college heeft toen in een memo aan de raad het volgende voorgesteld: 'de ontwikkeling van een kader om plannen te beoordelen op de oppervlakte openbaar groen met een eventuele instelling van een Groenfonds; wij willen geen verdere teruggang van de oppervlakte openbaar groen in Gouda en zo mogelijk komen tot meer oppervlakte. Daarvoor willen wij meer aandacht voor groen bij nieuwe planontwikkelingen. Tevens zullen wij afwegen hoe wij dit aspect planologisch sterker kunnen invullen. Hiertoe volgen concrete voorstellen in 2017.'

Vervolgens heeft de raad de evaluatie besproken en heeft zij een motie aangenomen met het volgende verzoek: 'Op korte termijn, doch in ieder geval bij de raadsbehandeling van het beoogde (beleids)kader, met een aantal concrete voorstellen van locaties in onze stad waar binnen afzienbare tijd groen kan

worden ontwikkeld, en waarbij de focus ligt op wijken waarin dit het hardste nodig is (o.a. Goverwelle, Korte Akkeren).’
Inmiddels is klimaatadaptatie een belangrijke invalshoek geworden om onze stad toekomstbestendig te maken; daarbij komen wateropvang en hittestress aan de orde. Voor beide aspecten kan meer groen een belangrijke positieve bijdrage leveren.
Deze aspecten zijn verwerkt in de notitie Groen, groener, Gouda, waarin een nieuw kader wordt voorgesteld.

2 Argumenten

2.1 In de toekomstige omgevingsvisie worden voorwaarden geformuleerd voor behoud en nieuwe aanleg van openbaar groen.

Ten gunste van flexibiliteit in het proces van ruimtelijke ordening is in de afgelopen jaren vaak de keuze voor de breder in te vullen bestemming Verblijfsgebied gemaakt.

In de toekomstige Omgevingsvisie worden voorwaarden verbonden aan planontwikkelingen, waardoor aanwezig openbaar groen en aanwezige bomen meer als uitgangspunt worden gehanteerd dan nu. De nieuwe Omgevingswet wordt naar verwachting in 2021 ingevoerd.

2.2 Om een overeenkomst met externe partijen te kunnen afsluiten, is voorafgaande aan de opstelling van de Omgevingsvisie een Structuurvisie Groen noodzakelijk.

De Structuurvisie Groen moet nog opgesteld worden. Gestreefd wordt naar een zo simpel mogelijk document, bestaande uit hoofdzakelijk kaartmateriaal met gewenste en/of mogelijke locaties.

2.3 Bij nieuwe planontwikkelingen wordt voorgeschreven om 15 % (openbaar) groen aan te leggen.

Het uitgangspunt is 15 % van de totaal te ontwikkelen kavel/het totaal te ontwikkelen gebied als (openbaar) groen aan te leggen. Daarbij wordt verschil gemaakt tussen woonbebouwing en andere bebouwing (bedrijven, kantoren, winkels).

Water mag onderdeel uitmaken van deze 15 % maar voor niet meer dan 30 %. Water draagt bij aan klimaatadaptatie, maar biedt niet dezelfde ruimte voor spel van kinderen, wandelen, fietsen e.d. Een groen dak, groene gevel of parkeerplaats mogen tot 30 % binnen die 15 % van het totale oppervlak meetellen.

2.4 Er wordt een Groenfonds ingesteld.

Het voorstel is een Groenfonds in te stellen en dit fonds te vullen door een eventuele gemeentelijke startbijdrage en door compensatiegelden voor te weinig groen volgens de richtlijn bij argument 2.3. De juridische aspecten en eventuele andere aspecten van dit fonds moeten de komende maanden verder worden uitgewerkt.

2.5 De inzet van het Groenfonds wordt de eerste jaren gericht op toename van openbaar groen in de wijken Binnenstad, Kadebuurt en Kort Haarlem, Korte Akkeren en Gouda Noord.

Uit beheergegevens en uit de kaart van Gouda blijken de genoemde wijken het grootste tekort te hebben aan openbaar groen. Daarom wordt voor deze wijken een toename van (openbaar) groen het meest dringend beoordeeld.

2.6 Groen, groener, Gouda is een logisch vervolg op aansluiting bij Operatie Steenbreek.

In juni heeft Gouda zich aangesloten bij het landelijk initiatief Operatie Steenbreek; dit initiatief richt zich op de eigen buitenruimte van bewoners en bedrijven in Gouda.

Met Groen, groener, Gouda wordt aandacht besteed aan de openbare groene ruimte in de bestaande woonwijken en aan openbaar en privaat groen op bestaande bedrijventerreinen; tevens wordt ingezet op meer groen bij nieuwe planontwikkelingen.

Daarmee vullen beide initiatieven elkaar aan om tot een gezonde, meer klimaatrobuuste stad in de toekomst te komen.

3 Kanttekeningen

3.1 Er is uitwerking van een aantal zaken nodig voordat het nieuwe beleid tot uitvoering kan komen.

Er is een Structuurvisie Groen nodig om een basis te leggen voor af te sluiten overeenkomsten met externe partijen. Deze structuurvisie kan vervolgens worden verwerkt in de op te stellen Omgevingsvisie.

De regeling van een Groenfonds moet verder worden uitgewerkt.

Er moet besloten worden over de hoogte van een compensatiebedrag per m² groen, die verloren gaat of die niet aangelegd wordt volgens de richtlijn van 2.3.

De indicatieve lijst met mogelijke locaties moet verder worden uitgewerkt wat betreft planning en noodzakelijke investeringen e.d.

Er moet een lijst opgesteld worden van projecten die anno 2018 in een zo ver gevorderd stadium zijn dat ze niet onder het nieuwe kader komen te vallen.

4 Juridische- / financiële gevolgen

Juridische gevolgen: Om een overeenkomst met externe partijen te kunnen afsluiten, is een Omgevingsvisie of een Structuurvisie Groen noodzakelijk. Aangezien de Omgevingsvisie nog een paar jaar duurt, moet worden gestart met een Structuurvisie Groen. De instelling van een Groenfonds vraagt tevens een juridische component.

Financiële gevolgen: Er is nog geen rekening gehouden met mogelijk in te boeken grondopbrengst voor de gemeentelijke locaties uit de indicatieve lijst bij de notitie Groen, groener, Gouda. Deze gaat mogelijk verloren als er geen grondverkoop of iets vergelijkbaars plaats vindt. Daarnaast staan aanlegkosten voor openbaar groen; die moeten uit het Groenfonds of via een apart budget worden betaald. Op dit moment zijn er geen middelen voor opgenomen in de begroting. Tevens moet inzichtelijk worden wat de aanvullende beheerkosten zijn van de extra oppervlakte openbaar groen. Dekking van beheerkosten kan, in voorkomende gevallen, gevonden worden in de vrijval van bestaand beheerbudget van een locatie. Ook kunnen bewoners een rol in het beheer vervullen. Deze gegevens kunnen pas echt concreet worden gemaakt bij de uitwerking van een specifieke locatie.

5 Personele- / organisatorische gevolgen / duurzaamheid / positie mensen met een beperking

Geen personele en organisatorische gevolgen.

Duurzaamheid: meer (openbaar) groen in de stad draagt bij aan klimaatadaptatie (verbeterde opvang van regenwater, vermindering van hitte); tevens kan het bijdragen aan verbetering van de biodiversiteit (meer leefruimte voor allerlei diersoorten en eventueel inheemse planten). Tenslotte kan meer groen bijdragen aan een gezondere leefstijl waardoor zorgkosten worden verminderd.

Positie van mensen met een beperking: meer (openbaar) groen in de directe leefomgeving kan het leven voor mensen met een beperking veraangenameken, als zij vooral aangewezen zijn op deze directe leefomgeving.

6 Communicatie / interactiviteit

Er is uitgebreid ambtelijk overleg geweest. Er is geen overleg met externe partijen geweest.